

LOUIS BENOIT PICARD, FRIEDRICH
VON SCHILLER

LIUKAS-KIELINEN

Friedrich Schiller

Liukas-kielinen

«Public Domain»

Schiller F.

Liukas-kielinen / F. Schiller — «Public Domain»,

Содержание

ENSIMÄINEN NäYTÖS	6
TOINEN NäYTÖS	14
Конец ознакомительного фрагмента.	16

Friedrich Schiller

Liukas-kielinen / Komedia viidessä näytöksessä

JÄSENET:

Narbonne, ministeri.
Leski madame Belmont, hänen äitinsä.
Lotta, ministerin tytär.
Selicour, I
Laroche, I ministerin virkamiehiä.
Firmin, I
Kaarle Firmin, viimeisen poika, luutnantti.
Mikko, ministerin palvelia.
Nobinau, nuori talonpoika, Selicourin serkku.
Tapaus on Pariisissa ministerin etu-huoneessa.

ENSIMÄINEN NÄYTÖS

Ensimmäinen kohtaus.

Firmin ja hänen poikansa Kaarle.

Kaarle. Arvaatteko isä sen onnellisen sattuman?

Firmin. No minkä sitte?

Kaarle. Kenen minä nyt näin?

Firmin. Kenen sinä sitte näit?

Kaarle. Lotan. Tänne tultua, olen häntä etsinyt joka paikassa, vaan turhaan, ja nyt ensikerran kuin tulini teidän virka-huoneeseen, hän tulee minulle ihan vastaan.

Firmin. Ja sitte?

Kaarle. No ajatelkaa kuitenkin! Se sievä neiti, jonka näin tätinsä luona Rosmarissa, se Lotta, jota niin rakastan ja olen aina rakastava, hän on, arvatkaapas kenen tytär?

Firmin. Mistä minä sen arvaisin?

Kaarle. Teidän esimiehen, sen uuden ministerin; minä en tuntenut häntä kuin Lotan nimellä.

Firmin. Ministerin tytär?

Kaarle. Oikein Narbonnin!

Firmin. Ja sinä mielit häntä vielä?

Kaarle. Enemmän kuin koskaan, isä! Luulen, hän ei minua tuntenut, ja minä rupesin ikään hänelle tervehtimään, kun te tulitte. Ja se olikin hyvä, enpä minä olisi tiennyt mitä hänelle sanoa; vissisti hän keksi minun hämmästyksen, kyllä hän olisi voinut jotain arvata... Nämä kuusi viikkoa en ole voinut ajatella muuta kuin häntä, hän on ollut jokapaikassa edessäni. Ja se ylistys minkä olen saanut kirjoituksillani, se on hänen ansio, hän se minulle antoi sen lahjan.

Firmin. Tiedät sinä Kaarle, ken rakastaa ja kirjoittelee lauluja kuin sinä, se voi kuvitella paljon. Menetin minäkin sinun iälläsi aikani sellaisiin. Vahinko vaan ettei puoletkaan sellaisia houereita käy toteen. Ja miten sinä sitä voisit toivoa? Lotta on rikkaan ja kirkkaan miehen tytär ... meidän rikkaus on minun alhainen virkani ja sinun luutnantti-palkkasi.

Kaarle. Vaan siihen, isä, te olettekin syypää. Elkkä pahastuko? Teidän lahjoilla, minä kaikkena te voisitte jo olla! ministerinä vähintään, sen sijaan kuin nyt olette hänen alhaisin käskyläisensä, ja silloin poikanne myös voisi kosioida Lottaa.

Firmin. Sinun mielestäsi isäsi on viisain mies maailmassa! Ole huoletta, poika! minä olen se mikä olen; minä olen tottunut monjaihinkin töihin ja voin niitä toimittaa. Mutta kuinka monta suurempaa neroa kun minun jää pimeyteen, ja saapi nähdä liukasteliat menevän edellensä! Ei poikani, elkkäämme pyrkikö korkealle!

Kaarle. Vaan sentähden ei liian alhaallekaan. Mika esimerkiksi tuo Selicour, teidän lähin esimies, on teidän rinnalla, tuo ylpeydestä paisunut kolopää, joka entisen päämiehen aikana oli kaikki kaikissa, joka viekastellen sai niin suuren vallan, jakeli virkoja ja söi pensionia, ja joka nyt uudenkin ministerin luona, kuin olen kuullut, mahtaa kaikki?

Firmin. Mitä sinulla on Selicouria vastaan? Ken toimittaa virkansa paremmin kuin hän?

Kaarle. Vissisti, kun te häntä hyvin autatte. Te ette voi kieltää että te tiette vähintään kolme osaa hänen töitensä.

Firmin. Se on tosi, vaan täällä pitää toinen toistansa auttaa. Auttaapa hänki toisinaan minua.

Kaarle. Totta kaiketi, vaan niinpä te voisitte ollaki hänen siassaan ja hän teidän.

Firmin. Minä en tungeite kenenkään tielle, vaan pysyn alhaisessa virassani.

Kaarle. Te voisitte pyrkiä niin ylös kuin pääsette. Että entisen ministerin aikana pysyitte pimeydessä, sitä en ensinkään ihmettele, siitä teitä kunnioitetaan. Te ette voineet kumarrellen pyytää sitä, jonka olitte ansainneet. Vaan Narbonne on toinen mies, häntä kiittää jokainen kunnon mieheksi, joka etsii ansioa ja tahtoo hyvää. Miksikäs nyt ki laskette kavaluutta edellenne?

Firmin. Kiivaudessasi sinä moitit liiaksi Selicouria, ja ylistät minun ansioani. Selicour olkoon nousnut liian korkealle lahjainsa suhteen, vaan hän on rehellinen mies eikä tee kellekään pahaa. Se on yhtä jos hän työnsä tekee itse tahi teettää ne muilla, kuin ne vaan tehdyiksi tulevat. Ja voikoon kohta hän vähemmän, minä sen siaan voin enemmän. Kasvaako minun ansioni hänen huonoudesta? Minä olen tyytyväinen alhaisessa tilassani, pitääkö minun vanhoilla päivilläni ruveta hakemaan uutta virkaa johon en ole tottunut? Virka olkoon paremmin huono minulle kuin minä olla huono virkaani.

Kaarle. Ja minun sentähden pitäisi unhottaa Lotta.

Toinen kohtaus.

Entiset. Laroche.

Firmin. Eikös tuossa tule Laroche.

Laroche (surullisena). Hänhän se on!

Firmin. Ja niin alakuloisna. Mikä teille on tullut?

Laroche. Te miekkoiset olette menossa virka-huoneeseen! minä saan mennä lystäilemään.

Firmin. Laroche! Mitä kaikkia? Ettehän te liene...?

Laroche (nyästen olkapäitänsä). Heitetty viralta pois. Minun virkani on toisella. Eilen sain passin käteeni.

Kaarle. Mitä kummaa!

Laroche. Vaimoni vielä ei tiedä mitään. Jos häntä tapaatte, elkkää virkkako sanaa. Hän on heikko ja voisi kovin säikähtää.

Kaarle. Olkaa huoletta. Meiltä hän sitä ei saa kuulla.

Firmin. Vaan sanokaa nyt, Laroche, miten...

Laroche. Minä en tunne mitään. Minä olen toimittanut mitä on vaadittu, minua ei ole mistään syytetty, minä olin joka aamu ensimmäinen virka-huoneessa, ja viimeinen joka sieltä läksi, ja kuitenkin nyt pantu viralta pois.

Firmin. Joka teidän tuntee ei voi muuta sanoa.

Kaarle. Vaan ken teille sen hyvän työn on tehnyt?

Laroche. Ken? Se on Selicourin ystävyys.

Kaarle. Kuin se olisi mahdollista?

Laroche. Minulla on varmat sanoma-miehet.

Firmin. Vaan kuin?

Laroche. Selicour ja minä olemme samasta pitäjästä, niinkuin tunnette. Me olemme pian saman-ikäiset. Sen vähän minkä hän osaa kirjoittaa, hän oppi minulta. Minun isäni oli lukkarina meidän pitäjässä. Minä opetin hänelle myös kaikki työt täällä. Kiitokseksi siitä hän laittaa minun pois, saadakseen en tiedä minkä ministerin palvelian serkun minun siaani kirjoittajaksi.

Kaarle. Kaunis juttu!

Firmin. Vaan eikö siihen saisi mitään neuvoa?

Laroche. Sen toivon saada teiltä, herra Firmin! Minä päätin järkiään käänäidä teihin. Te ajattelette rehellisesti. Kuulkaa! Virasta minä nyt enää pidän vähät; vaan kosto minä tahdon. Sinä luulet niin saada menetellä muita jotka eivät julkea liukastella ylhäisten edessä, kuin sinä. Vaan kavala Selicour-parka! Sinä saat minusta paljon tekemistä; ennen minä olen ikäni virattomana kun jätän sinulle kostamatta.

Firmin. Ei, ei, Laroche, parempihan on unhottaa ja jättää anteeksi.

Laroche. Unhottaa koirille, herra! ei koskaan, minä teen hyvän työn kun paljastan hänen koiruudet, jokainen tuntee että hänen paikkansa olisi pitänyt olla teillä. Vaan raatakaa, nähkää vaivaa, se on kaikki turhaa, ken kysyy teidän ansioa? Viekastelkaa, liukastelkaa, kumarrelkaa, nostelkaa häntää, kas siitäkös arvoa lähtee! Kas siitäkös virka korkenee! Kas siitäkös kunniaa lautuu! Selicour on tehnyt niin ja katsokaa kuin se on hänelle menestynyt.

Firmin. Vaan elkkää toki niin panetelko sitä kunnian miestä!

Laroche. Minä panettelisin? Minä en tuntisi hänen tapojansa? Jo koulussa se näkyi mikä suka siitä tulee. Miten se häntäili, miten se kurikehti, miten se liukasteli opettajan ympärillä ja miten se kiivelsi toisen ansion omaksensa ja osasi aina toisen kaateilla tuleen istuuta. Sellainenpa suka siitä tuliki, nyt te näette mitä luukeria hän tekee suuremmassa tilassa, mitä hän teki entisen ministerin kanssa!

Firmin. Mutta uusi ministeri on niin totuullinen mies, minä en ymmärrä kuin se nyt vielä menestyisi.

Laroche. Kuin? Liukastellen, kumarrellen, kyllä hän osaa olla jokaiselle mielin kielin. Se on hänelle yhtäkaikki jos hän tekee hyvää tahi pahaa kun siitä vaan mitä voittoa.

Kaarle. Mutta Herra Narbonne on niin toimellinen mies, että luulisi hänen kyllä tuntevan miehensä.

Laroche. Se se onki jota hän pelkää. Vaan niin tyhjä kuin hänen päänsä on hyödyllistä, niin täysi se on koiruutta. Kyllä hänellä on työtä olevinaan ja aina kiirettä että sillä aina pääsee pakoon kun kysymys tulee hänen taidosta, muutoin ei hänellä olekaan pienet aikeet, kyllä minä ne tunnen vaikka hän niitä peittelee.

Firmin. Kuin? mitä hän aikoo?

Laroche. Te tunnette että Narbonnilla on paljon sanomista hallituksen neuvoissa. Hän etsii paraillaan kelpoista miestä tärkeänsä lähetykseen. Se on hänen esiteltävä. Vaan Narbonnilla on myös tytär, seitsentoista vuotinen, ihana, hyvä ja rahakas. Selicour on naimaton ja suvaittu hänen talossa. Ministerin äiti on hyvä ystävä Selicourille, joka hänelle joka ilta livertelee, laulelee ja soittelee laulujansa. Eikä tytärkään häntä vihaa. Lähettiläisyys on jo pian hänelle määrätty ja se rikas tytär seuraa perästä.

Kaarle. Mitä kaikkia te sanotte? Hän tohtisi kosioda Lottaa?

Laroche. Kyllä hän sen tekee, saattehan nähdä.

Kaarle. Lottaa, jota minä rakastan?

Laroche. Tekö häntä rakastatte?

Firmin. Hän on hulluna, elkää häntä kuunnelko!

Laroche. Onko se mahdollista? Ei, herra Firmin, tämä rakkaus ei ole hulluutta. Odottakaa, se se meitä nyt auttaaki, se se onki mitä minä toivoin.

Kaarle. Mitä te nyt houraillette?

Laroche. Selicour on hukassa, ihan hukassa! isä ottaa häneltä viran ja poika morsiamen!

Firmin. Olkaa Jumalan tähden!

Laroche. Antakaa vaan minun laittaa, elkää huoliko, te saatte ministeri-viran ja Kaarle naiپی Lotan. Niin saakeli se käypiki!

Firmin. Minä ministerin viran?

Laroche. Miks ei? Miks ei? Teille se sopiiki, vaan ei Selicourille.

Firmin. Hyvä Laroche! minä luulen se on parempi että pidätte huolta itsestänne.

Kaarle. Sellainenhan hän on, isä! Nyt vasta minä hänen tunnenki. Aina täynnä suuria aikeita. Vaan ystävä, siihen tarvitaan paljon neroa ennenkun se kaikki saadaan aikoin. Muutoin se voipi käydä pahasti teille itsellenne.

Laroche. Sanokaa mitä hyvänne, vaan minulla on varma toivo. Itseni tähden minä en tekisi mitään, mutta lopettaa sellaisen koiran ja auttaa ystäviä, se on minulle niin suloista, se on niin ihana työ ja sen menestystä minä en yhtään epäile.

Firmin. Ette epäile? Teillä sitte jo on kaikki varustettu?

Laroche. Minulla? Kuin? Ei mitään varustettu, ei mitään ajateltu, vaan kyllä neuvo keksitään, keksitään niinki.

Firmin. No, no eipä teidän aikeet vielä liian peloita!

Laroche. Elkkä huoliko, en minä pelkää, ei minua Selicour säikytä, sen minä voin taata. Ja mitä turhista mutkista, minä menen suorastaan ministerin luo, hän rakastaa totuutta, minä sanon järkiään kaikki tyyni.

Firmin. Kuin? Te sen tohtisitte?

Laroche. Miks ei? minä en ole pelkuri, minä en pelkää ketään, minä sanon kaikki ministerille, minä avaan hänen silmänsä, hän saa nähdä miten hän on pettynyt, Selicourin pitää olla pois, häpeällä pois ja minä voitan.

Kaarle. Tehkää kuin hyvänne, herra Laroche! vaan minun rakkauteni jättäkää rauhaan, minä en toivo mitään, minä en halua mitään korotusta, vaan isäni puolesta te ette koskaan voi tehdä liiaksi.

Firmin. Ystäväni, antakaa minun itseni huolia asiani! Teidän aikomus on hyvä kyllä, vaan se on ensinkin vaarallinen ja sitte ihan turha. Minä en halaja pois alhaisesta tilastani, minä olen hyvin tyytyväinen siinä missä olen ja kaiken vähimmän minä suaitsen toisen itselleni kerjäävän suurempaa virkaa.

Laroche. Te molemmat ette siis huoli minun avustani. Se on yhtäkaikki, minä sen teen kuitenkin, huolikaa tahi ei. (Menee.)

Firmin. Hän on vähän löyhkö, vaan hyvä sydän hänellä on, ja minua säälistää hänen onnettomuus.

Kaarle. Surkutelkaa minuaki isä, minä olen onnettomampi kuin hän, minä olen kadottanut Lottani.

Firmin. Minä kuulen tultavan! Se on ministeri ja hänen äitinsä, minä en tahdo olla tässä ettei mitään luultaisi. (Menevät.)

Kolmas kohtaus.

Narbonne. Madami Belmont.

Mad. Belmont. Kävikö Selicour jo sinun luonasi?

Narbonne. Tänään minä en ole häntä vielä nähnyt.

Mad. Belmont. Se sinun kuitenkin pitää tunnustaa, että sellainen mies maksaa paljon.

Narbonne. Hän näyttää siassaan oivalliselle. Ja kun kerran maalta olen tullut tähän suureen kaupunkiin ja näin tärkeään siaan, jossa kirjallinen viisaus minua vähän auttaa, minä luen onnekseni että olen tavannut sellaisen miehen kuin Selicour.

Mad. Belmont. Joka ymmärtää kaikki, jolle mikään ei ole outo ja miten sävyisä sekä oppinut, miten puhelias ja mitkä lahjat! Soittaa, maalaa ja tekee lauluja; kysyköön häneltä vaikka mitä, hän tuntee kaikki.

Narbonne. Ja tyttäreni?

Mad. Belmont. Hyvä että minulle muistutit. Nyt hän on täyttänyt seitsentoista vuottansa. Eikä hän sokea ole ja Selicour on hyvin reima mies, hän on niin nöyrä ja sinä et usko miten hän on iloinen Lotan seurassa. Minä en voi olla näkemättä että se jotain merkitsee, poikani, se ei voi olla loittona rakkaudesta.

Narbonne. Noh! se ei olisi hulluinta ... ja minä en katso heimon suuruutta, kun olen itseki tullut alhaalta, ja Selicour, hänen ymmärryksellään, voipi nousta korkealle. Minulla jo onki hänelle arvoisa sia, vaan minä tahdon häntä ensin vähän koetella, ja jos hän näyttää sen ansaitsevan, kuin jo luulenki, ja Lotta muutoin suostuu, minä otan ilolla hänen vävyksi.

Mad. Belmont. Se se on minunki toivoni. Hän on niin nöyrä, niin sievä ja niin reima mies.

Neljäs kohtaus.

Entiset. Lotta.

Lotta. Hyvää huomenta, isäni!

Narbonne. Noh tyttäreni! Miten sinusta on tämä suuri kaupunki?

Lotta. Todella sanoen isä, minä ikävöin jälle maalle, sillä täällä minä en tapaa teitäkään joka kerran kuin tahdon.

Narbonne. Kaipaani minäki täällä rehelliä naapuriani maalta. Heidän kanssa sain puhella leikkiä ja olla iloinen, vaan kuitenkin arvelen täällä olla samaten. Virka toki ei voine muuttaa mieltäni; ihminen voipi olla asioissa ja kuitenkin säilyttää entisen mielensä.

Mad. Belmont. Minusta tämä elämä vasta oikein maistuu. Täällä olen kuin taivaassa. Jokaisen kanssa jo olen tuttava, kaikki juoksee minulle vastaan, ja Selicour tahtoo jo kirjoittaa minun osalliseksi luku-seuraanki.

Lotta. Arvaatteko te mummo, ketä äsken luulin nähneeni?

Mad. Belmont. Ketä sitte?

Lotta. Sitä nuorta upseeria.

Mad. Belmont. Ketä upseeria?

Lotta. Sitä nuorta Kaarle Firminiä.

Mad. Belmont. Joka Colmarissa kävi joka ilta tätisi luona.

Lotta. Joka aina teille puheli.

Mad. Belmont. Se oli hyvin sievä mies.

Lotta. Eikös se sitte niin ollut, mummo?

Mad. Belmont. Joka myös kirjoitteli niin ihanoita lauluja.

Lotta. Se, se, justiin se!

Mad. Belmont. No koska hän kerran on täällä, vissisti hän tulee meilleki!

Narbonne. Vaan missä kummalla Selicour on? Tällä kertaa hän viipyy kyllä kauvan.

Mad. Belmont. No tuossahan se onki!

Viides kohtaus.

Entiset. Selicour.

Selicour (kaikille kumarrellen). Ilmeinen ilo! kuin löydän teidät kaikki yhdessä.

Narbonne. Terve, terve, hyvä Selicour!

Selicour (antaen paperia Narbonnille). Tässä saan tuoda sen puhellun kirjoituksen; minä lisäsin siihen pari riviä selitykseksi.

Narbonne. Oivallisesti!

Selicour (antaen madamille lipun). Teille armollinen madami, minä olen ostanut piljetin sitä uutta komediaa vasten.

Mad. Belmont. Se on minulle hyvin iloista!

Selicour. Ja teille mamseli, tuon tässä huvittavan ja yhtäikaa opettavan kirjan.

Lotta. Lienettehän sen jo lukeneet.

Selicour. Ensimmäisen osan siitä katselin läpi.

Lotta. No millainen se teistä on?

Selicour. Siinä löydätte liikuttavan kuvauksen... Onnetoin isä ... turmeltu tytär ... vanhemmat köyhydessä, hyljätty kiittämättömiltä lapsilta ... hirveitä tapauksia, joita en ymmärrä ... joita en osaa ajatella – sillä palkitseeko koko elin-aikainen kiitollisuus sitä huolta ja murhetta jota vanhemmat ovat näyttäneet meidän lapsuuden heikkoudelle?

Mad. Belmont. No kaikkiin hän saa sitte niin lystiä sanoja vielä, se ankara mies.

Selicour (Narbonnille). Meidän kansselissa on päällikön virka tarpeellinen, se on tärkeä ammatti ja hakioita on paljon.

Narbonne. Minä luotan teihin, te tunnetta jokaisen ansion, palvelus-vuodet, uurauden ja taipumuksen, vaan erinomattain on katsottava heidän rehellisyyttä. Mutta nyt unhotan, minulla on paljon ala-kirjoitettavaa, minun täytyy mennä.

Selicour. Ja minunki täytyy paikalla käydä toimiini.

Narbonne. Odottakaa vähän, meillä on keskenämme vähän puhelemista!

Selicour. Vaan minulla on hirveän paljon tekemistä ennen päivällistä.

Narbonne. Jääkää nyt tänne, tahi joutukaa heti takaisin! Minä tarvitsen teitä. Minä tarvitsen juuri sellaista miestä kuin te, sekä opin että rehellisyyden suhteen. Tulkaa heti, minulla on teille jotain hyvää. (Menee.)

Kuudes kohtaus.

Entiset ilman Narbonnitta.

Mad. Belmont. Te ette voi arvata, herra Selicour, miten paljon poikani teistä pitää. Vaan voisi minullaki nyt olla tekemistä. Meidän sukulaiset ja monjaat ystävät tulevat iltaiselle tänne, olettehan te meidän seurassa?

Selicour. Jos muuten ne monet asiat...

Mad. Belmont. Ettehän toki pois jää, muuten meidän pöytä olisi kuin ilman kruunutta. Te olette meidän seuran henkenä ja Lottaki voisi ottaa sen pahaksi jos te...

Lotta. Minäkö mummo? Vaan teidän ja papan ystävät ovat minunki.

Mad. Belmont. Se on hyvä, se on hyvä. Laittai nyt vaan valmiiksi, aika on käsissä! Tietäkää, herra Selicour, peilin edessä minä olen ensimmäinen.

Selicour. Kun ihana taito tulee ihanan luonnon avuksi, ken voipi silloin seista vasten?

Mad. Belmont. Oivallisesti! ken voipi olla rakastamatta sellaista miestä. Hänen suustansa ei kuule muuta kuin ihanaa ja lystiä. (Menee Lotan kanssa.)

Seitsemäs kohtaus.

Selicour ja Mikko.

Mikko. Viimenki he ovat kaikki poikessa. Nyt saan puhua sanaisen! Minä soisin puhutella herra Selicouria.

Selicour (korkeasti). Minä se olen!

Mikko. Suotteko minulle herra?

Selicour. Enkö minä täälläkään nyt saa olla rauhassa? Mitä te tahdotte?

Mikko. Hyvä herra! jos...

Selicour. Se on taas paljasta kerjäämistä, apua? Minulla ei ole mitään...

Mikko. Suokaa anteeksi, herra!

Selicour. Ei mitään, tässä ei ole paikka, tule konttuoriin jos sinulla mitä on!

Mikko. Minä en luullut teitä niin jyrkäksi!

Selicour. Mitä teille pitää?

Mikko. Enhän minä tule pyytämään, ... kiittämään vaan minä tulen teitä herra Selicour!

Selicour. Kiittämäänköhän? ja mistä?

Mikko. Että hankitte veljeni pojan...

Selicour. Mitä? Mihin? puhukaa selvemmin.

Mikko. Minä olen vasta toista päivää täällä kun isäntä minun jätti maalle. Minä en teitä tuntenut vielä silloin kun teille kirjoitin herra Selicour!

Selicour. Mitä nyt sanotte? Ystäväni! te sitte olisitte ministerin palveluksessa?

Mikko. Hänen kammar-palveliansa, teidän armonne!

Selicour. Herra Jumala mikä hirveä erheys! herra Mikkel! kammarpalvelia, kammarherra, ministerin uskottu mies! Tuhatkertaa anteeksi herra Mikkel! Minä luulin teitä asiamieheksi.

Mikko. Ja jos sekin olisin?

Selicour. Minun siassani on hirveän paljon tekemistä jokaisen kanssa, ja niitä on niin paljon joita ei tunne.

Mikko. Minä luulin kuitenkin että se on keveä jokaista kohdella leppeästi.

Selicour. Vissisti! Totta kaikei! Se oli vaan se kirottu pikaisuus!

Mikko. Joka minulle kävi hyvin pahasti, herra Selicour!

Selicour. Se oli hyvin tuhmasti, minä kadun sitä ikäni.

Mikko. No annetaan se nyt olla!

Selicour. Noh! te olette nähneet kuin kiivas minä olin teitä auttamaan ... se teidän veljenne poika on saanut siansa, vaan miten?

Mikko. Sieltä minä nyt tulenki! Ei se ole kovin järettömästi!

Selicour. Hän on hyvällä tiellä, luottakaa! vaan minuun.

Mikko. Ja kirjoittaa jo, uskotteko miten hän jo kirjoittaa.

Selicour. Hän ei kirjoita puhtaasti.

Mikko. Ja ortograhvin sitte?

Selicour. Se se onki!

Mikko. Vaan kuulkaa herra! Se mitä teille kirjoitin, se on meidän välillä, meidän isäntä kaupunkiin lähteissään kielsi jyrkästi meitä kaikista suplikista ja rukouksista ... herra on vähän kummallinen mies niinkuin tunnette!

Selicour. Totta kaiketi! sitä ei voi kieltää, varmaan te hänen hyvin tunnette sen meidän herra ministerin.

Mikko. Minä hänen tunnen ulkoapäin ... ja voin teille sanoa millainen hän on.

Selicour. Sen voin uskoa; vaan enpä minä paljon tahdo tiedustella. Sillä näettekö herra Mikkel, minun tapani on sanoa: tee oikein, elä pelkää ketään.

Mikko. Oikein sanottu! herra Selicour!

Selicour. Niin, jatkakaa vaan herra Mikkel! Te sanoitte että se hyvä herra on vähän kummallinen?

Mikko. Se on ihan totinen tosi, hän on kummallinen, mutta hyvä. Hänen sydämensä on kirkas kuin kulta.

Selicour. Hän on rikas, leskimies, iloinen ja paraassa iässään. Tunnustakaa kuitenkin ... se on työläs sillä iällä vihata toispuolia, sen kunnioitetun miehen, vaan miten?

Mikko. Hänellä on hyvin hyvä sydän, uskokaa se herra Selicour!

Selicour (nauraen). He! he! Pieniä seikkoja toki, eikös niin? herra

Mikkel!

Mikko. Se on mahdollista, vaan missä asioissa hän on...

Selicour. Kyllä minä sen ymmärrän herra Mikkel! te olette uskollinen palvelia ja osaatte peittää missä on tarvis. En minä kysy missään pahassa aikomuksessa, sillä ... minä olen vakuutettu ett'ei hänestä voi sanoa muuta kuin joka on hänelle kunniaksi.

Mikko. Niin tosiaan. Nyt minä muistan! kuulkaapas! hän etsii pienoista asuntoa esi-kaupungissa yhdelle.

Selicour. Todella? ja kelle?

Mikko. Sen saatte kuulta. Vaan elkää virkkako, Jumalan tähden ... kuulkaa!

Selicour. Varjeltkoon minua, herra Mikkel!

Mikko. Nuoruudessaan hän rakasti...

Selicour. Luuletteko että hänellä on nytki...

Mikko. Ei juuri sitä, vaan...

Selicour. Noh! Olkoon se mitä hyvänsä! Te hänen uskollinen palveliansa olette velvollinen sen kristillisesti peittämään, eikös niin Mikkel! Ja miks ei se jota hän salaa voisi olla joku kristillinen työ, miks ei se voi niin olla, herra Mikkel! Minä vihaan kaikkea panettelemista ... kuin kuolemaa, niin minä sitä vihaan. Meidän pitää aina ajatella hyvää esi-miehistämme. No, no, se on hyvä herra Mikkel! Annattehan te anteeksi minun erheykseni. Me tapaamme useammin toisiamme. Minua hävettää kun teitä niin kohtelin (Ojentaa hänelle kätensä.)

Mikko (peräytyen). Ohoh! eihän toki, herra Selicour! minä tunnen siani ja tiedän hävetä.

Selicour. Mitä turhia, minä olen teidän ystävänne, antakaa nyt minun, herra Mikkel!

Mikko. Sitä en koskaan rohkene, minä olen paljas palvelia.

Selicour. Ystävä, ystävä! ei mitään eroitusta meidän kesken. Antakaa minun kuitenkin ... herra Mikkel!

(Molemmin puolin kumarrellen syvästi, esirippu lankee.)

TOINEN NÄYTÖS

Ensimmäinen kohtaus.

Narbonne ja Selicour (istuen).

Narbonne. Olemmeko me nyt viimeksi kahden kesken.

Selicour (pelolla). Niin olemme!

Narbonne. Tästä puhelemisesta jotain toivon. Minä pidän jo entuudesta teistä hyvin paljon, herra Selicour, ja luulen että ennen kun tästä eroamme minä rakastan teitä vielä enemmän. Minulle on sanottu että te olette hyvin tottunut valtakunnan asioihin.

Selicour. Minä olen niissä tehnyt paljon työtä ja ehk' en niinkään turhaan. Vaan sitä en pidä juuri suuressa arvossa.

Narbonne. Se on hyvä! Sanokaa minulle ensiksi mitä vaatimuksia te pidätte tärkeimpinä kuin kysymys on hyvästä lähettiläästä?

Selicour (hämmästyen). Kaikista esinnä hänen tulee olla tottunut asioihin.

Narbonne. Tottunut, mutta aina lujemmalla rehellisyydellä.

Selicour. Se se onkin minun meininkini.

Narbonne. Ja sitte.

Selicour. Ja siinä vieraassa maassa jossa hän elää, hänen tulee olla rakastettu.

Narbonne. Se on tosi, vaan sentähden ei unhottaa omaa arvoansa. Hän pitääköön vaarin oman maansa kunniaa ja arvosta ja ansaitkoon omalla käytöksellä sille kunnioituksen.

Selicour. Se se oliko jota minä tahdoin sanoa. Hän elköön antako kenenkään käskä itseänsä ja tietäköön itsensä pitää arvossa.

Narbonne. Arvossa, vaan ilman ylpeydetä.

Selicour. Se se on minunki meininkini.

Narbonne. Hänen tulee tarkata kaikki mitä...

Selicour (keskuuttaen). Tapahtuu siellä, hänen pitää tietää salaisimmat asiat.

Narbonne. Olematta mikään nuuskia.

Selicour. Sitähän minä meinasinki, ja ettei häntä luultaisi pejuoniksi.

Narbonne. Ja ettei hän se ole. Hänen pitää tietää olla vait eikä puuttua asioihin mitkä...

Selicour. Häneen eivät koske; hänen pitää olla kuin sinetillä lukittu kirje, jonka sisällystä kukaan ei tunne.

Narbonne. Vaan hän ei sentähden saa olla mikään kummitus, jota kukaan ei ymmärrä.

Selicour. Niin minä ajattelin.

Narbonne. Hänen tulee olla rauhan mies ja kaikkea eri-puraisuutta hänen tulee kokea...

Selicour. Estää niin paljon kuin mahdollista.

Narbonne. Kas se on oikein! Hänellä tulee olla tarkka tieto erinäisistä maista, niiden kansan paljoudesta...

Selicour. Niiden hedelmistä ja tuotteista, niiden kaupasta ja teollisuudesta.

Narbonne. Se on oikein, se on oikein!

Selicour (yhä luetellen). Niiden asetuksista, niiden liitoista, niiden varoista, niiden sota-voimasta, niiden aseista, niiden tavoista...

Narbonne. Esimerkiksi: jos teitä lähetettäisiin Venäelle tahi Ruotsiin, vissisti te jo tuntisitte näiden maiden tilaisuuden.

Selicour (hämmästyen). Minun täytyy sanoa että minä olen lukenut enemmän Italian asioita. Pohjoisia maita minä tunnen vähemmän.

Narbonne. Vain niin! hm!

Selicour. Vaan minä olin juuri rupeemassa niistä lukemaan.

Narbonne. No Italiasta sitte!

Selicour. Cesarein maa oli minulle mieluisempi, se veti minun luoksensa. Ja siellähän se oli taitojen ja tietojen kehto, sankarein isän-maa, kaiken suuruuden koti.

Narbonne. Hyvä hyvä, vaan jälle meidän puheesen.

Selicour. Kuin suaitsette! Ah! ne ihanat taidot, ne ovat niin mieluiset muistella. Niistä voisi ajatella kokonaisen päivän, niissä on niin rikas...

Narbonne. Se on Venesia johon minä olen teitä arvellut...

Selicour. Venesia! Oikein! juuri sama paikka josta olen alkanut kirjoittaa pitempää ainetta, missä kaikki ajatukseni tulevat esiin ... minä juoksen heti sen noutamaan. (Nousee seisalleen.)

Narbonne. Ei, ei, malttakaa, malttakaa vähän!

Toinen kohtaus.

Entiset. Mikko.

Mikko. Ulkona on joku joka hyvin tärkeässä asiassa tahtoo kahden keskiseltä puhella.

Selicour (kiireesti). Minä en tahdo teitä estää.

Narbonne. Ei, istukaa, Selicour, se joku voipi ainaki jonkun hetkisen odottaa.

Selicour. Vaan jos se en hyvin tärkeää.

Narbonne. Tärkein kaikista on meidän puhe.

Selicour. Jos suotte nyt minun...

Mikko. Se on tehty kahdessa minutissa, sanoi minulle se herra, vaan että sillä on hyvin kiiru. (Selicour juoksee ulos.)

Narbonne. Tulkaa heti jälle, niin pian kuin olen yksinäni.

Selicour. Minä oon teidän vallassa.

Narbonne (Mikolle). Anna hänen tulla.

Kolmas kohtaus.

Narbonne. Laroche.

Laroche (alinomaa kumartaen). Minä olen hyvin ... minä luulen ... että se olette te ... jonka edessä ... herra ministeri!

Narbonne. Minä olen ministeri. Tulkaa lähemmäksi!

Laroche. Rukoilen anteeksi ... minä ... minä tulen ... se on ... minun piti ... vaan minä olen niin hämmästynyt ... minä olen alhainen...

Narbonne. Noh, olkaa sitte rohkeampi ja asiaan. Mitä te tahdotte sanoa?

Laroche. Minä antaisin teille vähän viittausta.

Narbonne. Puhukaa!

Laroche. Te olette uskoneet yhtä kunnotointa miestä.

Narbonne. Ja se mies on?

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.